

Madzagfalvi Hírmondó

BÉKÉS VÁROS ÖNKORMÁNYZATI HÍRADÓJA
A VÁROSHÁZI KRÓNICA KÜLÖNSZÁMA

INGYENES 2003. AUGUSZTUS VI. ÉVFOLYAM

V. Madzagfalvi Napok
2003. szeptember 12-13-14.

Kedves Madzagfalviak!

Ebben az évben, immár ötödször, szeptember második hétvégéjén sport, kultúra, elszármazottak találkozója, kiállítások, szórakozás és három napos multság várja az itt élőket, ide látogatókat. Évről-évre számos olyan mozzanattal próbáltuk bővíteni a Madzagfalvi Napokat, a rendezvény eseményeit, szolgáltatásait, amelyek újabb szintet visznek a rendezvény életébe, kellemes perceket szerezve ezzel a kilátogatóknak.

A Madzagfalvi Napok *hagyományörzés* céljából jött létre. Természetesen ebben az évben is több olyan momentum lesz, amely alapján feleleveníthetőek lesznek az elmúlt évszázadok békési jellemzői. 2001-ben a hajdani „dedósok” életét jelenítettük meg sok lelkes résztvevővel és nézővel. 2002-ben az 1880-as évek-béli híres békési vásárok egyikét keltettük életre. 2003-ban a térség, így Madzagfalva jellegzetes közlekedését, szállítását mutatjuk be egészen az 1900-as évek kezdetéig. Terveink szerint az érdeklődők megismerhetik a sárhajó, az istráng, a szekér, a talicska használatát is, a Szegedi Kis István Református Általános Iskola tanulói segítségével. Előadás tekinthető meg arról, hogy több mint száz éve hogyan is közlekedtek Békésen, s a Békés bemutatkozik kiállításon megtekinthetőek az eredeti eszközök is..

Hagyományainkhoz híven minden este népszerű könnyűzenei előadók szórakoztatják a Madzagfalván élőket, lévőket. Tavasszal a város diákjai által legtöbb szavazatot kapott előadók közül fellép a *V-Tech* és a *Zanzibár péntek este*. Rajtuk kívül még szintén élő koncertet ad szombat este az *EDDA* együttes. A békésiek által rég várt *Irigy Hónalj Mirigy* szintén színpadra lép, a rendezvény zárókoncertjén, amit ismét lézershow és tűzijáték zár.

Péntek délelőtt a Sportpályán számos vetélkedő, verseny, bemutató várja a diákokat a *Városi Sportnapon*. Az Eötvös József Általános Iskolában a *Békés bemutatkozik* című kiállítással, a ligetben hagyományörző népművészekkel, játékokkal. Ez évi programsorozatunkban a *III. Madzagfalvi Lovasnapok*, a *II. Madzagfalvi Rapid Sakkverseny* is szerepel, mint ahogy elmaradhatatlan a programok közül a *Madzagfalvi Bicajtura*, *Madzagfalvi Futás* és a *Madzagfalvi Hétpóba*. Az „*Izek utcája*” a szabadtéri étellek főzése idén kibővül *lacipecsenye sütő és kakaspörköltfőző versennyel*. Az öt fős zsűri *elnöke Benke László, négyszeres olimpiai bajnok shéf* lesz.

2003. szeptember 12-14-e között ismét sokszínű, tartalmas programokkal várjuk a város lakóit és vendégeket az V. Madzagfalvi Napok három napos programjaira.
A részletes programot a Városházi Krónika következő különszámában találhatják meg.

Közlekedés, szállítás régen

Megszokhatták már a békésiek és a Madzagfalvi Napokra távolabbról ide érkezők, hogy a színes programok között mindig található olyan is, amely városunk múltjának, történetének egy-egy jellemző részletét eleveníti fel. Így lesz ez az idén is.

Hajdan az alföldi táj, így Békés is a közlekedés szempontjából igen kedvezőtlen területnek számított. Évszázadokig nem is annyira utak, mint inkább útirányok léteztek. A kimagasló templomtornyok jelentős tájékozódási pontok voltak az utazó számára, csakúgy, mint a fontosabb útelágazásoknál meghagyott hatalmas fák, az irányfák vagy a járható vízi utakat jelölő szalmacsóvák. Az ingoványos, vízjárta folyók, erek, kanálisok szabdalta vidéken a lovas kocsikat, szekereket gyakran cserélték fel csónakra, vagy az egy darab fatörzsből vájással, égetéssel kialakított hajóra. A békésiek ezekkel jártak a szomszéd községek, pl.: Doboz, Vésztő, Szeghalom, Gyula hetivásáira. E vidék jellegzetes közlekedési eszköze volt a sárhajó. Havas teleken a szánoké volt a főszerep.

A településen belül általában csak rövid utakat tettek meg az 1800-as években. A főtérre való felmenetel nem volt mindennapos dolog, hiszen a régi vizes világban a gyalogos közlekedés sem volt egyszerű. Járdák hiányában az utcákon istállótrágyából, fűtőpernyéből töltéseket építettek, a kiskapuk elé pedig egy-egy fél malomkövet tettek ki. Így is időnként arra kényszerültek, hogy elővegyék a gólyalábakat vagy a talpalókat. Ez utóbbi leginkább az eszkimók hótalpára emlékeztető eszköz volt, melyet úgy készítettek hogy egy erősebb gallyat, ágat kör alakúra hajlítottak, amit aztán madzaggal négyzetesen beszóttek. Ez a talpra erősítve megakadályozta a híg latyakban való gyors elmerülést.

A gyalogos közlekedés, gyalogos teherhordás mind a településen belül, mind a településen kívül még sokáig dívott. A Csabára, Gyulára vezető utat rendszerint mezítláb tették meg, hogy kíméljék a lábbelit, a cipőt, csizmát a településre beérve csak a szélső házaknál húzták fel. A különféle termények, piacra szánt áruk szállítása jó esetben szekérrel, szánal történt, gyalogosan

viszont az adott célnak leginkább megfelelő méretű, alakú kaskákat, kasokat, batyukat, tarisznnyákat, zsákokat használtak. A teherhordásban nagy szerepük volt a különböző rudaknak, köteleknek, madzagoknak is. A mai fiatalok számára bizonyára kevésbé ismert kifejezés a vízhordó rúd, amit vállon átvettek és két végére akasztották fel a nagy vizes kannákat, melyeknek fülét a rúdon lévő bemélyedés tartotta. Ugyan így ma már nem használatos eszköz például a kendermadzagból hálószerűen kötött kasorrnya sem, melybe az ételhordó edényeket helyezték, és így vitték ki az ebédet a földeken dolgozó férfiak számára.

Békésen a folyamszabályozás és ármentesítés 1855-ben indult meg Bodoky Károly tervei alapján és 1870-re fejeződött be. Következtében megépülhettek a sáros, havas időben is járható utcák, utak. Városunkban az első kövesút 1866-ban épült - a vasútállomástól a főtéren lévő piactérre vezetett-, miután 1883-ban létrehozták a Budapest-Szolnok-Arad fővasútvonalhoz csatlakozó békéscsaba-szárnyvonalat. Vasútállomásunk idővel valóságos kis közlekedési-kereskedelmi központtá vált: raktárak, boltok, vendéglők települtek köréje. Egyébként a környező utak kikövezése igen lassan haladt, így az egyre szaporodó "száguldozó biciklisták" kénytelenek voltak a gyalogjárdákat használni, ami nem kevés összetűzéshez vezetett.

Az elmúlt évszázadokra jellemező eszközöket, közlekedési módokat elevenítjük fel az idei Madzagfalvi Napokon, régi hagyományaink közül, a Szegedi Kis István Református Általános Iskola tanulóinak közreműködésével. Műsorukat szeptember 12-én, pénteken este 6 órától láthatják a ligetben. Régi szállítási, teherhordási eszközöket lehet megnézni, megismerni a Békés bemutatkozik kiállításon, az Eötvös József Általános Iskola aulájában, a Jantyik Mátyás Múzeum jóvoltából.

Közlekedésünk fejlődését jelentette a vasút megjelenése Békésen. Ehhez kapcsolódóan a Békési és Fia Bt. a rendezvény ideje alatt nyitja meg a Békési Pálinka Megállóját, ahol mini vasúttörténeti kiállítást is berendeztek.

Hang és Képtechnikai Kiállítás

Egyedülálló kezdeményezés alapján, a Torony Rádió, és az R-Videó Stúdió, a Madzagfalvi Napok keretein belül -és azzal egyidőben- a Művelődési Központ Kápolna Termében, Hang és Képtechnikai Kiállítást rendez.

A kiállítás tematikája: „*a hangtechnika fejlődése a kezdetektől napjainkig*”. Szerény technikai eszközeikkel kívánják bemutatni azoknak, akik most fiatalok, hogy milyen volt a rádiózás a hőskorban. Akik viszont megélték azt a fordulatos időszakot, azokban szeretnének nosztalgikus érzéseket kelteni. A tervek szerint megidézik a történelmet, a látogatók

hallhatnak régi, érdekes archív hangfelvételeket és más, hangtechnikai érdekességeket.

Meghatározott időben – ismétlődve - régi filmfelvételeket láthatnak az R-Videó Stúdió archívumából helyi, környékbeli, régi eseményekről. Bizonyára meglepő és izgalmas lehet, ha valaki felismeri 20-30 évvel ezelőtti önmagát, ismerősét egy –egy régi filmen.

A kiállítás kiváló alkalom lesz arra, hogy közönség elé tárják azokat a régi rádiókat, rádiós relikviákat, amelyeket a hallgatók voltak olyan kedvesek, és felajánlottak ennek a kiállításnak a céljaira. Ezúton is köszönik segítségüket.

Régi eszközöket keresünk

A Madzagfalvi Napok ideje alatt a Jantyk Mátyás Múzeum helytörténeti kiállítás keretein belül mutatja be azokat a régi közlekedési, teherhordási eszközöket, amelyeket elődeink használtak.

Ezúton kérjük azokat a békésieket, akiknek tulajdonában vannak ilyen régi, már nem igen

használatos eszközök, hogy a helytörténeti kiállítás bővítése céljából, amennyiben módjukban áll, adják kölcsön a kiállítás idejére.

A kiállítás után minden eszközt természetesen visszaadunk tulajdonosának.

Jelentkezésüket várják a Városi Művelődési Központban, a 411-142-es telefonszámon.

VERSENYKIÍRÁS AZ ÍZEK UTCÁJA FŐZŐVERSENYRE

Az V. Madzagfalvi Napok keretein belül az Ízek utcája elnevezésű programot, szabadtéri ételek készítését ebben az évben főzőversennyel bővítettük. A versenyen készíthető ételek:

- **hagyományos Lacipecsenye sütés**
- **hagyományos kakaspörkölt főzés.**

A főzőverseny 2003. Szeptember 14-én, vasárnap délelőtt 9,00 órától kezdődik az Erzsébetligetben.

Azok az 5 fős csapatok, amelyek indulnak a versenyen a következő oldalon található nevezési lap kitöltésével jelentkezhetnek a főzőversenyre, amelynek jelentkezési határideje:

2003. Szeptember 8., hétfő 12,00 óra.

A jelentkezési lapot a Városi Művelődési Központban lehet leadni, illetve bővebb felvilágosítást is itt nyújtanak.

A jelentkező csapatoknak a versenyről megbeszélés **2003. Szeptember 10-én, szerdán 15,00** órától lesz a Városi Művelődési Központban:

Az ételeket 5 fős zsűri fogja kóstolni és díjazni.

A zsűri elnöke:

Benke László négyszeres olimpiai bajnok, Venesz - díjas shéf.

Eredményhirdetés 2003. Szeptember 14-én, vasárnap 15,00 órától lesz a rendezvény nagyszínpadán.

JELENTKEZÉSI LAP
AZ ÍZEK UTCÁJA FŐZŐVERSENYRE:

Csapat neve: .....

Csapatkapitány neve: .....

Csapatkapitány címe, telefonszáma:.....

Választott étel: ..... Lacipecsenye

..... Kakaspörkölt

(Egy csapat két ételt is készíthet.)

A főzőversenyen való részvétel feltételei:

- az ételek elkészítéséhez szükséges alapanyagokat, hozzávalókat, eszközöket a csapat biztosítja
- a készített ételből 5 adagot a csapat átad zsűrizésre
- az ételhez szükséges köretet külön tálalóedényben kell a zsűrinek átadni
- a zsűrinek adott kóstolóhoz szükséges tálalóedényeket a csapat biztosítja

A csapatok a főzőversenyre való jelentkezésükkel elfogadják a következő részvételi feltételeket:

- a készítendő ételt árulni tilos;
- a csapatok a főzőhely tisztántartásáról maguk gondoskodnak, tisztaságának megőrzését vállalják;
- az ételek elkészítése során a tűzrendvédelmi óvintézkedéseknek eleget tesznek, az esetleges károkért teljes körű anyagi felelősséget vállalnak
- a főzéshez szükséges tűzifáról a jelentkező csapatok maguk gondoskodnak.

Csapatommal a főzőversenyre jelentkezem, a verseny feltételeit elfogadom és csapatomra nézve kötelezőnek tartom:

Békés, 2003. ....hó.....nap

.....
csapatkapitány aláírása

Madzagfalvi Hírmondó a Városházi Krónika különszáma. A Városházi Krónika megjelenik havonta. Kiadja: Békés Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala. Cím: 5630 Békés, Petőfi u.2. Tel.: 66/411-011. Internetcím: www.bekesvaros.hu E-mail cím: varoshaza@bekesvaros.hu Felelős szerkesztő: Molnárné dr. Tarkovács Márta címzetes főjegyző. Lapzárta: minden hónap utolsó keddjén, 12,00 óra. Nyilvántartási szám: 75.998-1997. Terjeszti: Magyar Posta Rt., Békés. Készült újrafelhasznált papírból a TYPO Bt. nyomdájában 8 800 példányban. Cím: 5630 Békés, Szarvasi út 15. HU ISSN 1419-7146.